

Verslag van de webinar op 26 juni 2021 over Inclusieve Veiligheid

Georganiseerd door het Platform Vrouwen en Duurzame Vrede en de werkgroep Inclusieve Veiligheid.

Vanwege de situatie van covid-19 was besloten om deze bijeenkomst per internet te houden. Dat heeft als nadeel dat je niet fysiek met elkaar kunt communiceren, maar het voordeel is dat er mensen die verder weg wonen nu ook mee konden doen.

Er hadden zich 19 mensen aangemeld per email. En er waren mensen die van horen-zeggen wisten dat deze bijeenkomst was georganiseerd en aanhaakten.

Uiteindelijk waren er 24 deelnemers.

De drie inleiders waren Jan Schaake (werkgroep Inclusieve Veiligheid), Kees Nieuwerth (Kerk en Vrede) en Wendela de Vries (Stop wapenhandel).

Als slot was er een gespreksronde over handelingsperspectieven.

De techniek werd verzorgd door Simon Koolwijk en Henk van Apeldoorn was de facilitator van deze bijeenkomst.

Na iedere inleiding was een gespreksronde in groepjes van 10 minuten.

De inleidingen zijn hierbij gevoegd als drie aparte bijlagen.

Inclusieve Veiligheid.

Er wordt al veel gedaan. Maar het blijft tot nu toe binnen de groep van vredesorganisaties.

Het is goed en nodig om te preken voor eigen parochie om scherp te blijven.

Maar het is ook nodig om de problematiek en de impact van oorlog en vrede en mogelijke alternatieven breder bekend te maken en te bediscussiëren. Het gaat ons allemaal aan. Veiligheid is in ieders belang. **Ik ben veilig als jij dat ook bent.**

Inleiding 1 Jan Schaake, wat is Inclusieve Veiligheid?

Gespreksronde, opmerkingen onder meer:

- Vrouwen moeten meedoen (resolutie 1325 van de VN)
[Reactie van Jan Schaake: Goed idee om met het oog op de Nederlandse "hervertelling" het Duitse scenario Sicherheit Neu Denken naast het Nationaal Actie-Plan 1325 te leggen en te kijken hoe beide elkaar over en weer kunnen aanvullen en versterken.](#)
- De politiek in Nederland is net een muur
[Reactie van Jan Schaake: Klopt, en dus moet je je niet alleen op die politiek richten. Het Duitse initiatief vond haar inspiratie in 2011 \(toen men aan de formulering van het in 2018 gepubliceerde scenario begon\) in de toen plaatsvindende Energiewende. Jarenlang had de Duitse milieubeweging gehamerd op de noodzaak om kern- en kolencentrales te sluiten, maar was daar steeds op eenzelfde muur gestuit. "Zonder kern- en kolencentrales, gaat het](#)

licht uit,” zo was steevast het antwoord van de gevestigde orde. De milieubeweging begon daarop zelf alternatieve energiebronnen te ontwikkelen en te verspreiden. Dat was allemaal “alternatief”, maar toen in maart 2011 de kernramp in Fukushima plaatsvond en de Duitse politiek door de plotseling toegenomen publieke angst voor een kernramp in Duitsland gedwongen werd om afscheid van kernenergie te nemen, werd door hen dankbaar gebruik gemaakt van het door “de alternatievelingen” uitgewerkte scenario voor een volledige energietransitie (waarbij dus ook de kolencentrales gesloten zouden worden).

Dat is dus ook het verhaal dat in de Duitse Sicherheit Neu Denken campagne steeds weer wordt benadrukt. Het is een uitgewerkt en realiseerbaar scenario, maar het moment waarop de politiek er ook klaar voor is, is tamelijk onvoorspelbaar en misschien wel afhankelijk van een gebeurtenis op het gebied van oorlog en vrede die de druk om voor een alternatief te kiezen plotseling opvoert. En op zo’n moment kun je dan maar beter je alternatief volledig uitgewerkt klaar hebben liggen, want anders mis je het momentum.

Zie ook: <https://samenvelig.earth/project-veiligheid-hoe-dan>

Inleiding 2, Kees Nieuwerth, Inclusieve Veiligheid in relatie tot duurzaamheid

Gespreksronde, opmerkingen onder meer:

- We zullen anders moeten gaan leven
Reactie van Johannes : Kees, ter aanvulling op wat je zei. Behalve alternatieven en hergebruik, zullen we niet ontkomen aan minderen! Tegelijkertijd zal ons dat gezonder en gelukkiger (kunnen) maken!
- tweede punt: wetgeving heel belangrijk, is in de maak, met name op EU niveau, maar DU en FR doen er ook al wat aan, NL loopt in achterhoede helaas.
- derde punt: het belang van jongeren! Zoals Greta, en klimaatbeweging die dat op gang heeft gebracht
- Meer geld aan 't één uitgeven, minder aan iets anders
- Minder transport
- Minder consumeren
- Hergebruik, circulaire economie
Reactie van Johannes Borger (chat): wetgeving heel belangrijk, is in de maak, met name op EU niveau, maar DU en FR doen er ook al wat aan, NL loopt in achterhoede helaas.
Universiteiten moeten zich hier ook op richten in hun onderzoek.
- Grondstoffen die in arme landen worden gewonnen ruilen voor bijvoorbeeld onderwijs

Inleiding 3, Wendela de Vries: wapen(handel) en duurzaamheid

Gespreksronde, opmerkingen onder meer:

- Er moet een vertaalslag komen van Sicherheit, neu Denken naar de Nederlandse situatie
- Er zou structureel overleg moeten zijn met het militaire apparaat, het ministerie en de vredesbeweging

Reactie van Johannes Borger: Verminderen van de CO-2 uitstoot van het militair-industrieel complex staat voor mij gelijk aan het SLECHTS mitigeren van klimaatverandering i.p.v.

het BESTRIJDEN. Ik wil het militair complex net (laten) verminderen maar afschaffen!

- De vredesorganisaties moeten veel meer samen gaan werken
- Er moet een omdenken komen van militair naar civiel veiligheidsdenken
- Er moet een sociale politiek komen, zodat ook armere mensen mee kunnen doen aan de transitie

Gespreksronde

in groepjes over de volgende vragen:

- Wat (welke woord, welke zin, welk idee) zou je willen vasthouden van wat je hebt gehoord?
- Wat vind jij dat de politiek nu moet gaan doen? En wat kun je daarin betekenen?
- Wat is de allereerste stap die jij nu zou kunnen doen in je eigen dagelijks leven? Misschien nog wel vandaag!

Opmerkingen onder meer:

- Het herschrijven van Sicherheit neu Denken naar de Nederlandse situatie heeft inbreng nodig van meerdere mensen uit meerdere organisaties

Reactie van Jan Schaake: Klopt. In de projectomschrijving om onder andere tot die hervertelling te komen (naast activiteiten als de verdere verbreiding van het onderliggende idee) is daarom in een aantal zgn. "expertmeetings" voorzien waarbij die experts zowel binnen als buiten de vredesbeweging (onderzoeksinstituten, ontwikkelingsorganisaties, defensie) worden gezocht. Vanwege corona zijn die expertmeetings nog niet gehouden en is ervoor gekozen om eerst maar eens flinke lappen Duitse tekst in het Nederlands te vertalen en daarbij aan te geven welke stukken tekst nog een keer "vertaald" moeten worden naar de Nederlandse i.p.v. Duitse situatie.

- Spreken met militairen, zowel de top als de lagere in rang, is nodig
Reactie van Jan Schaake: Ja, en dat gebeurt ook al. Er is contact met tenminste één officier buiten dienst en in september staan twee gesprekken met officieren-KMA-docenten gepland.
- Ook de klimaatbeweging zou moeten worden betrokken bij deze discussie. Samen zouden we een sterke kracht kunnen vormen.

- Gesprekken moeten wel met respect voor andere meningen
- Gesprekstraining zou nuttig kunnen zijn om gesprekken aan te gaan (zowel feitenkennis als omgaan met emoties als gesprekstechnieken)

Reactie van Jan Schaake: In Duitsland worden regelmatig zgn.

“Multiplikator*innenfortbildungen” gegeven: een training met een 20-tal veelal lokaal actieve geïnteresseerden die elkaar stimuleren om het scenario in eigen kring (het lokale vredesnetwerk, de lokale politiek, kerk, universiteit, etc.) aan de orde te stellen: wat is dan een goede insteek? welke weerstand kom ik tegen? Is er iemand met wie ik kan samenwerken / kan oefenen? De groep “getrainden” blijft elkaar daarna nog een paar keer ontmoeten om ervaringen uit te wisselen en elkaar blijvend te motiveren.

Afgelopen maart waren Nederlandse deelnemers expliciet uitgenodigd aan een dergelijke training in Münster; helaas waren dat er toen maar twee; als we een groepje bij elkaar hebben lukt het misschien weer om zo’n aanbod te regelen.

- Er zou een schaduwkabinet kunnen worden geformeerd dat een schaduw-begroting kan presenteren

Reactie van Jan Schaake: Onderdeel van de Nederlandse hervertelling is in ieder geval dat het andere veiligheidsbeleid dat wij hierin voorstaan ook wordt vertaald naar aan andere “veiligheids”-begroting. Dit naar analogie van de financiële vertaling die het Duitse scenario ook bevat.

- Er zou een ‘krant’ kunnen worden uitgebracht

Reactie van Jan Schaake: De redacties van (de kwartaalbladen) VredesMagazine, Vredesspiraal en Eirene Nieuws hebben toegezegd in beginsel in elk nummer ruimte vrij te houden voor een voortgangsartikel en die zijn ook sinds de start van het project afgelopen zomer stevast verschenen. Als werkgroep Inclusieve Veiligheid overwogen we daarnaast nog een elektronische nieuwsbrief op te zetten die eveneens één keer per kwartaal uit zou komen, maar dan precies in de andere maand als waarin de genoemde kwartaalbladen uitkomen.

Reactie van Erik Dries: het schaduwkabinet zou ook een soort krant, brochure kunnen zijn.

Illustraties goede interviews, artikelen etc

- Er zouden werkgroepen geformeerd kunnen worden ook met mensen vanuit ander vredesorganisaties om dit gedachtegoed breder te verspreiden. Dat zal ook de samenwerking van vredesorganisaties versterken.

Reactie van Jan Schaake: Klopt. Toen we in september 2020 publiekelijk van start gingen zijn er aanzetten geweest voor werkgroepjes rond de hervertelling, de verdere verspreiding, het benaderen van de politiek, de kerken en de media en het voorbereiden van een internationale conferentie. Inmiddels zijn we tot de conclusie gekomen dat het handiger is om werkgroepjes te formeren rond bepaalde inhoudelijke deelthema’s van *Sicherheit Neu Denken* omdat hervertellen, verspreiding, benaderen van organisaties en internationale samenwerking daarbij vaak in elkaars verlengde ligt. Gedacht wordt daarbij aan thema’s als “duurzaamheid en veiligheid”, “de Nieuwe Koude Oorlog” (inclusief de verhoging van defensiebudgetten en de nieuwe (kern)wapenwedloop), “conflictpreventie en civiele conflicthantering”, “vredeseducatie en weerbare democratie” en “toenemende rol van het leger in de samenleving”. Deze vijf thema’s zijn ook toespitsingen van de vijf zuilen van *Sicherheit Neu Denken*.

- De gedachtegang van *Inclusieve Veiligheid* moet ook binnen de Nederlandse kerken bekend worden gemaakt.

Reactie van Jan Schaake: Daar was / is al een werkgroepje mee bezig vanuit de werkgroep *Inclusieve Veiligheid*.

Zie ook: projectwebsite <https://samenveilig.earth/project-veiligheid-hoe-dan>

Na het bedanken van de inleiders, de facilitator en de technische man sloten we af met:

Leo Vroman

Wereldvrede

Misschien ontplooit zich Wereldvrede
niet als een mooie Donderslag
of het hijsen van een Nieuwe Vlag
maar met kleinigheden:

de krant van maar 1 pagina
het Nieuws als ochtendgymnastiek,
iets over mussen, en daarna
klassieke muziek,

je moet opeens een vijand bellen
die lang geleden
is overleden

en hem eindelijk vertellen
dat haat, dat liefde, dat
ja wat